

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **P. Č.**, zast. JUDr. Ladislavem Kolačkovským, advokátem se sídlem Opletalova 1535/4, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2014, č. j. 620 105 0471/315-BK, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 11. 2015, č. j. 20 Ad 58/2014 – 48,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností se žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno její v záhlaví uvedené rozhodnutí, a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím byly zamítnuty námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o starobní důchod.

[2] Součástí podané kasační stížnosti byl i návrh na přiznání jejího odkladného účinku, který byl odůvodněn tak, že pokud by Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil, dostala by se věc do stadia nového posouzení žaloby. Krajský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, by pak mohl rozhodnout opačně než v prvním žalobním řízení, v důsledku čehož by došlo k „obživenutí“ původního rozhodnutí stěžovatelky. Důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu by však nebylo zrušení v mezidobí jí vydaného nového rozhodnutí. Nastala by tak situace, kdy by vedle sebe existovala dvě opačná rozhodnutí o téže věci. Výše nastíněný výsledek je nežádoucí, neboť je existujícími procesními instituty prakticky neřešitelný. Rozhodnutí o původní žalobě by pak ztratilo smysl, což by vedlo ke vzniku nenahraditelné újmy, jejíž vznik je jednou z podmínek přiznání odkladného účinku.

[3] Žalobce k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že s tímto nesouhlasí. Jediná újma, která v důsledku vedeného sporu vzniká, je újma na jeho straně, a to neefektivním a kontraproduktivním přístupem stěžovatelky, která podává blanketní kasační stížnost bez znalosti obsahu dávkového spisu, tedy za situace, kdy neví, co je obsahem sporu. Dle žalobce odeprání odkladného účinku kasační stížnosti nemůže vést k nenahraditelné újmě stěžovatelky.

[4] Dle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užijí přiměřeně.

[5] Správní soudnictví obecně slouží zejména k ochraně veřejných subjektivních práv a institut odkladného účinku žaloby i kasační stížnosti má primárně poskytovat ochranu žalobci (jako účastníku řízení před správním orgánem) před výkonem napadeného rozhodnutí. V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem však Nejvyšší správní soud judikoval, že ani správnímu orgánu nelze odeprít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Vznik nepoměrně větší újmy na straně správního orgánu však bude z logiky věci mnohem méně častý než na straně žalobce.

[6] Otázkou návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v případě, kdy návrh podává žalovaný správní orgán, se zabýval i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. Dle rozhodnutí ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49 (publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS): *„S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenabraditelné újmě.“* Za ojedinělé případy pak lze považovat situace, kdy by nepřiznání odkladného účinku způsobilo závažné důsledky. Jako příklad závažných důsledků respektování soudního rozhodnutí uvádí rozšířený senát ve výše citovaném rozhodnutí: *„vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazku nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podnikateli, apod.“* Rozšířený senát zároveň upozornil, že pokud krajský soud zruší rozhodnutí správního orgánu, správní orgán je povinen pokračovat v řízení a respektovat závazný právní názor vyslovený ve zrušujícím rozsudku bez ohledu na to, zda byla podána kasační stížnost.

[7] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje zcela výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí krajského soudu pohlížet jako na správné. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu narušit.

[8] První podmínkou přiznání odkladného účinku je prokázání vzniku nepoměrně větší újmy, která leží na stěžovateli. Ten musí dostatečně konkrétně onu nepoměrně větší újmu, která mu vznikne nepřiznáním odkladného účinku, vymezit. Následně je na soudu, aby posoudil, zda tvrzená újma dosahuje intenzity nepoměrně větší újmy a by zda případné následky nepřiznání odkladného účinku byly srovnatelné s následky uvedenými v citovaném rozhodnutí rozšířeného senátu.

[9] Stěžovatelka odůvodnila návrh na přiznání odkladného účinku možnou existencí dvou různých správních rozhodnutí v téže věci. Toutéž otázkou se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, který v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58 (publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS), vyslovil: *„[h]rozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.“* Jedná se sice nesporně o negativní jev, nicméně ani tato obtížně řešitelná procesní situace není bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu a nemůže pro stěžovatelku bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti. Při posuzování této otázky není relevantní ani to, z jakých důvodů došlo ke zrušení správního rozhodnutí.

[10] S ohledem na výše uvedené skutečnosti neshledal soud důvody, na jejichž základě stěžovatelka žádala o přiznání odkladného účinku, dostatečnými pro přiznání odkladného účinku

pokračování

kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 73 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. Jiné důvody stěžovatelka neuvedla, Nejvyšší správní soud proto jejímu návrhu nevyhověl.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. ledna 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu